

**ריבוי צמחי בתי גידול לחים במשתלות קקל
– למען שיקום נחלים – מוני שטרית**

הצורך בצומח מתאים

בשנים האחרונות קרן קיימת לישראל בכלל ומרחב צפון בפרט מעורבים ומובילים פרויקטים של שיקום נחלים.

שטחים אלו ומקבלים התייחסות רבה יותר מבעבר כחלק בלתי נפרד מהשטחים הפתוחים אותם קק"ל מנהלת.

בעבר ההתייחסות היחידה לצומח בנחלים נגעה לנטיעות עצים בלבד.

כיום ניתן המענה למגוון הצומח על צורות החיים והמינים השונים לחגורות הלחות השונות החל מצומח מזדקר ועד לאזורים היובשניים יותר בגדה

שם המין	שם מדעי	צורת חיים	זיקה לבית גידול	גודל	גודל שתיל	צורת יישום
יבלית מצויה	Cynodon dactylon	H	לח וגנרליסט	נמוך	1	פלג/שתילה
תלתן הביצות	Trifolium fragiferum	H	לח	נמוך	1	פלג/שתילה
תלתן זוחל	Trifolium repens	H	בתה, גדות, לח	נמוך	1	פלג/שתילה
אספרג ארץ-ישראלי	Asparagus palaestinus	S	לח	נמוך	2	שתילה
אשחר א"י	Rhamnus palaestinus				2	שתילה
גומא ארוך	Cyperus longus	H	לח	גבוה	2	שתילה
גומא שופע	Cyperus pectinatus	H	לח	גבוה	2	שתילה
הרדוף הנחלים	Nerium oleander	S	לח	בינוני	2	שתילה
יערה איטלקית	Lonicera etrusca				2	שתילה
שיח אברהם מצוי	Vitex agnus-castus	S	לח	גבוה	2	שתילה
הלהב	Phlomis viscosa				2	שתילה
אשמר קוצני	Paliurus spina-christi	T	קרקע כבדה	גבוה	3	שתילה
דוחנן קיפח (נסמנית קיפחת)	Brachiaria mutica	H	לח	גבוה	3	שתילה
ורד צידוני	Rosa phoenicia	S	לח, קרקע כבדה	בינוני	3	פלג/שתילה
עבקנה שכיח	Achillea millefolium	H	לח	גבוה	3	שתילה
קנה סוכר מצוי	Saccharum spontaneum	S	לח	גבוה	3	שתילה
אולמוס (בוקיציה) שעיר(ה)	Ulmus minor	T	לח	גבוה	6	שתילה
פיקוס התאנה	Ficus carica	T	לח	גבוה	6	שתילה
שיזף מצוי	Ziziphus spina-christi	T	יבש	גבוה	6	שתילה
בן-אפר מצוי	Festuca arundinacea	H	לח	בינוני	פלאג	פלג/שתילה
בת-ארכובית זקתנית	Polygonum lapathifolium	H	לח	בינוני	פלאג	פלג/שתילה
בת-ארכובית משונשנת	Polygonum salicifolium	H	לח	בינוני	פלאג	פלג/שתילה
חבלבל כפני	Convolvulus althaeoides	H	קרקע כבדה	נמוך	פלאג	פלג/שתילה
לחך איזמלני	Plantago lanceolata	H	בתה, קרקע כבדה	נמוך	פלאג	פלג/שתילה
ליפיה זוחלת	Phyla nodiflora	H	לח	נמוך	פלאג	שתילה
מליסה רפואית	Melissa officinalis	H	לח	בינוני	פלאג	פלג/שתילה

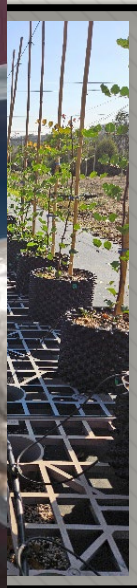
המענה משתלות קק"ל

יצור ושימוש בתשתית הקיימת בדמות מדור זרעים ומשתלות באגף הייעור והמשתלות במרחבים השונים

לקק"ל 3 משתלות – גולני, אשתאול וגילת, אחת לכל מרחב.

שמייצרות בשגרה מאות אלפי שתילים בשנה של צומח מעוצה בעיקר עצים ומעט מיני שיחים ובני-שיח, ומעט מאוד עשבוניים

בנוסף לאספקה עבור השטחים הפתוחים אותם מנהלת קק"ל, המשתלות מספקות צומח ליישובים מוסדות ועוד, בין היתר חלוקה בט"ו בשבט, מועצת הדבש ועוד

הפיילוט

לטובת בחינת היכולת של איסוף, גידול ואספקה של צומח בתי גידול לחים לפרויקטים של שיקום צומח, החלטנו לבחון את הנושא,

יחד עם מדור זרעים ומשתלות של אגף הייעור ובייעוץ של בוטנאים

יצאנו לסיור לאיסוף של כמה מינים נחל ציפורי, ממעלה למקטע שתוכנן לשיקום.

בישיבות מקדימות בחרנו כ – 16 מינים שאינם ייחודיים, מיוחדים ושרובם רלוונטים למגוון נחלים ונחשבים יחסית כקלים לגידול ונותנים ייצוג לכל חגורות הלחות.

הצילום: ד"ר דניאל סגל, משרד החקלאות, מנהל מחלקת המים, מנהל מחלקת המים, מנהל מחלקת המים

9238 בוצין הגליל
ציפורי - יפתח אל 6688
12.12.23
ת.ח. 2757
24/01/24 משתלת גולני

9238 בוצין הגליל
ציפורי - יפתח אל 6688
12.12.23
ת.ח. 2757
24/01/24 משתלת גולני

תודה על ההקשבה

מוני שטרית

קרן קיימת ישראל – מרחב צפון

monis@kkl.org.il

054-5588732